

USTAWA O PODATKU AKCYZOWYM

Komentarz

Jacek Matarewicz

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

WYDANIE **3**

USTAWA O PODATKU AKCYZOWYM

Komentarz

Jacek Matarewicz

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

WYDANIE **3**

Stan prawny na 1 maja 2020 r.

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący
Kinga Zajac

Opracowanie redakcyjne
Trzy kropki Joanna Maż

Projekt okładek serii
Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2020

ISBN 978-83-8187-775-6
3. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Wprowadzenie

Niniejsza publikacja jest kompleksowym komentarzem do ustawy z 6.12.2008 r. o podatku akcyzowym (Dz.U. z 2020 r. poz. 722 ze zm.), napisanym przez praktyka zajmującego się na co dzień świadczeniem doradztwa podatkowego na rzecz podmiotów m.in. z branż: energetycznej (paliwa, wyroby gazowe, wyroby węglowe), energii elektrycznej, tytoniowej, alkoholowej oraz motoryzacyjnej. W publikacji omówiono zagadnienia dotyczące zarówno drobnych przedsiębiorców (np. sprowadzających samochody osobowe do Polski, prowadzących hurtownie alkoholowe lub sprzedających węgiel), jak i największych w Polsce spółek (np. zajmujących się obrotem energią elektryczną lub jej dystrybucją albo produkujących paliwa).

Publikacja zawiera wiele odniesień do problemów, z którymi borykają się osoby zawodowo rozliczające akcyzę w przedsiębiorstwach i z których istnienia często nie zdają sobie sprawy ci, których wiedza o akcyzie ogranicza się jedynie do lektury przepisów. Z tego też powodu znajdują się w niej liczne przykłady orzeczeń sądów administracyjnych, Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, interpretacji urzędowych oraz odpowiedzi na interpelacje poselskie. Miejscami autor posłużył się własnymi przykładami, co powinno ułatwić zrozumienie problematyki.

Komentarz do poszczególnych artykułów ustawy jest uzupełniony licznymi odwołaniami do aktów wykonawczych, bez których omówienie przepisów ustawowych byłoby niezupełne. Autor zwrócił również uwagę na kwestie wątpliwe, co do których stanowisko organów podatkowych nie zawsze jest spójne.

Szczególony nacisk położono na przybliżenie najnowszych zmian do ustawy, a także aktów wykonawczych wprowadzanych sukcesywnie w trakcie 2019 r. oraz 2020 r. W stosunku do poprzedniej wersji komentarza uwzględniono m.in. zmiany, zgodnie z którymi:

- 1) od 1.01.2019 r. zmodyfikowano przepisy dotyczące warunków zwolnień ze względu na przeznaczenie (art. 32 u.p.a.) – ustawa z 20.07.2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy – Prawo celne (Dz.U. poz. 1697 ze zm.);
- 2) od 1.09.2019 r. zmieniono zasady dokumentowania i rozliczania akcyzy od olejów opałowych, z zastrzeżeniem że większość regulacji w zakresie akcyzy wejdzie w życie

- od 1.04.2020 r. – ustawa z 19.07.2019 r. o zmianie ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1556 ze zm.), których wejście w życie do 1.09.2020 r. przesunął następnie art. 60 pkt 1 ustawy z 31.03.2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 568 ze zm.);
- 3) od 1.11.2019 r. wprowadzono przepisy dotyczące opodatkowania akcyzą preparatów smarowych klasyfikowanych do poz. CN 3403 na podobnych zasadach, na jakich opodatkowane akcyzą są obecnie oleje smarowe klasyfikowane do poz. CN 2710, a także doprecyzowano zasady przemieszczania w procedurze zawieszenia poboru akcyzy wyrobów akcyzowych innych niż wymienione w załączniku nr 2 do u.p.a. – ustawa z 4.07.2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1520 ze zm.);
 - 4) od 1.01.2020 r. weszły w życie przepisy dotyczące obniżenia akcyzy na niektóre samochody osobowe o napędzie hybrydowym lub elektrycznym – ustawa z 16.10.2019 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (Dz.U. poz. 2116);
 - 5) od 1.01.2020 r. weszły w życie przepisy podwyższające akcyzę na wyroby alkoholowe i tytoniowe – ustawa z 21.11.2019 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (Dz.U. poz. 2523);
 - 6) do 31.01.2021 r. odroczono w czasie przepisy dotyczące dokumentowania przemieszczania wyrobów akcyzowych opodatkowanych stawką 0 zł ze względu na przeznaczenie i zwolnionych ze względu na przeznaczenie – ustawa z 20.07.2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy – Prawo celne (Dz.U. poz. 1697 ze zm.); ustawa z 14.12.2018 r. zmieniająca ustawę o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy – Prawo celne (Dz.U. poz. 2511); ustawa z 12.12.2019 r. zmieniająca ustawę o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy – Prawo celne (Dz.U. poz. 2496).
 - 7) zapadały interesujące orzeczenia oraz wydawane były interpretacje urzędowe istotnie wpływające na praktykę stosowania przepisów akcyzowych w Polsce;
 - 8) wydano nowe lub zmieniono rozporządzenia wykonawcze do ustawy, w tym zmodyfikowano niektóre zwolnienia akcyzowe.

Autor ma nadzieję, że Czytelnicy znajdą w książce odpowiedzi na wszystkie nurtujące ich pytania (bądź chociaż część z nich) związane z wykładnią przepisów ustawy akcyzowej. W przypadku braku omówienia bądź niekompletnego omówienia poszczególnych problemów w tej publikacji autor będzie wdzięczny za przekazanie uwag i pytań na adres mailowy: j-matarewicz@wp.pl. Państwa uwagi na pewno zostaną uwzględnione w ewentualnym kolejnym wydaniu komentarza.

Jacek Matarewicz

Stan prawny: 1.05.2020 r.

USTAWA

z dnia 6 grudnia 2008 r.

o podatku akcyzowym¹

(Dz.U. z 2020 r. poz. 722)

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw:

- 1) dyrektywy Rady 83/183/EWG z 28.03.1983 r. w sprawie zwolnień od podatku stosowanych do przywozu na stałe z Państw Członkowskich majątku prywatnego osób fizycznych (Dz.Urz. WE L 105, s. 64, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 117, ze zm.);
- 2) dyrektywy Rady 83/182/EWG z 28.03.1983 r. w sprawie zwolnień podatkowych we Wspólnocie, dotyczących niektórych środków transportu czasowo wwożonych do jednego Państwa Członkowskiego z innego Państwa Członkowskiego (Dz.Urz. WE L 105, s. 59, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 112, ze zm.);
- 3) dyrektywy Rady 92/12/EWG z 25.02.1992 r. w sprawie ogólnych warunków dotyczących wyrobów objętych podatkiem akcyzowym, ich przechowywania, przepływu oraz kontrolowania (Dz.Urz. WE L 76, s. 1, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 179, ze zm.);
- 4) dyrektywy Rady 92/79/EWG z 19.10.1992 r. w sprawie zbliżenia podatków od papierosów (Dz.Urz. WE L 316, s. 8, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 13, s. 202, ze zm.);
- 5) dyrektywy Rady 92/80/EWG z 19.10.1992 r. w sprawie zbliżenia podatków od wyrobów tytoniowych innych niż papierosy (Dz.Urz. WE L 316, s. 10, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 13, s. 204, ze zm.);
- 6) dyrektywy Rady 92/83/EWG z 19.10.1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych (Dz.Urz. WE L 316, s. 21, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 206);
- 7) dyrektywy Rady 92/84/EWG z 19.10.1992 r. w sprawie zbliżenia stawek podatku akcyzowego dla alkoholu i napojów alkoholowych (Dz.Urz. WE L 316, s. 29; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 213);
- 8) dyrektywy Rady 95/59/WE z 27.11.1995 r. w sprawie podatków innych niż podatki obrotowe, wpływających na spożycie wyrobów tytoniowych (Dz.Urz. WE L 291, s. 40, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 283, ze zm.);
- 9) dyrektywy Rady 95/60/WE z 27.11.1995 r. w sprawie banderolowania olejów napędowych i nafty (Dz.Urz. WE L 291, s. 46; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 289);
- 10) dyrektywy Rady 2003/96/WE z 27.10.2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (Dz.Urz. UE L 283, s. 51, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 405, ze zm.);
- 11) dyrektywy Rady 2004/74/WE z 29.04.2004 r. zmieniającej dyrektywę 2003/96/WE w zakresie możliwości stosowania przez określone Państwa Członkowskie czasowych zwolnień lub obniżek poziomu

-
- opodatkowania na produkty energetyczne i energię elektryczną (Dz.Urz. UE L 157, s. 87; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 2, s. 16);
- 12) dyrektywy Rady 2006/79/WE z 5.10.2006 r. w sprawie zwolnienia od podatku przy przywozie z państw trzecich małych partii towarów o charakterze niehandlowym (Dz.Urz. UE L 286, s. 15);
 - 13) dyrektywy Rady 2007/74/WE z 20.12.2007 r. w sprawie zwolnienia towarów przywożonych przez osoby podróżujące z państw trzecich z podatku od wartości dodanej i akcyzy (Dz.Urz. UE L 346, s. 6).

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 1. [Przedmiot ustawy]

- 1. Ustawa określa opodatkowanie podatkiem akcyzowym, zwanym dalej „akcyzą”, wyrobów akcyzowych oraz samochodów osobowych, organizację obrotu wyrobami akcyzowymi, a także oznaczanie znakami akcyzy.**
- 2. Akcyza stanowi dochód budżetu państwa.**

Zakres przedmiotowy ustawy

1. Artykuł 1 u.p.a. jest potwierdzeniem, że najistotniejsze zagadnienia związane z opodatkowaniem akcyzą uregulowane są w akcie prawnym o randze ustawy, co z kolei jest zgodne z art. 217 Konstytucji RP, w myśl którego nakładanie podatków, innych danin publicznych, określanie podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy. To właśnie komentowana ustawa reguluje najważniejsze kwestie związane z akcyzą, w tym określa reguły opodatkowania określonych wyrobów (wyrobów akcyzowych oraz samochodów osobowych), wskazuje podmioty, na których ciąży obowiązek podatkowy (podatników akcyzy), charakteryzuje przedmiot opodatkowania oraz wysokość podatku (określa jego stawki). Ponadto ustawa określa warunki zwolnienia danych towarów z podatku. Jednocześnie to właśnie z ustawy wynika, jak zorganizowany jest w Polsce obrót wyrobami akcyzowymi, jakie trzeba spełnić warunki, żeby korzystać z danych preferencji podatkowych, a także jakie obowiązki ciążyą na podatnikach tego podatku, włączając obowiązek nanoszenia znaków akcyzy.
2. Ustawa zawiera jednak wiele delegacji dla Ministra Finansów do wydania rozporządzeń wykonawczych regulujących pewne zagadnienia bardziej szczegółowo. Do rozporządzeń tych zalicza się:

- 1) rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 21.02.2017 r. w sprawie właściwości urzędów skarbowych i izb administracji skarbowej w zakresie akcyzy (Dz.U. poz. 371), do którego wydania delegację zawiera art. 14 ust. 11 u.p.a.;
- 2) rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 17.02.2017 r. w sprawie właściwości urzędów skarbowych i izb administracji skarbowej w zakresie spraw dotyczących znaków akcyzy (Dz.U. poz. 331), do którego wydania delegację zawiera art. 15 ust. 3 u.p.a.;
- 3) rozporządzenie Ministra Finansów z 21.08.2019 r. w sprawie wzorów dokumentów związanych z rejestracją uproszczoną w zakresie podatku akcyzowego (Dz.U. poz. 1578), do którego delegację zawiera art. 19a u.p.a.;
- 4) rozporządzenie Ministra Finansów z 20.12.2018 r. w sprawie wzorów dokumentów związanych z rejestracją w zakresie podatku akcyzowego (Dz.U. poz. 2442 ze zm.), do którego wydania delegację zawiera art. 20 u.p.a.;
- 5) rozporządzenie Ministra Finansów z 24.01.2018 r. w sprawie wzorów deklaracji podatkowych dla podatku akcyzowego oraz deklaracji w sprawie przedpłaty akcyzy (Dz.U. poz. 273 ze zm.), do którego wydania delegację zawierają art. 26 ust. 1 oraz art. 106 ust. 4 pkt 1 u.p.a.;
- 6) rozporządzenie Ministra Finansów z 29.10.2013 r. w sprawie wyrobów akcyzowych, w przypadku których podatnicy mogą stosować kwartalny okres rozliczeniowy (Dz.U. poz. 1276), do którego wydania delegację zawiera art. 26 ust. 2 pkt 2 u.p.a.;
- 7) rozporządzenie Ministra Finansów z 28.12.2018 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz.U. poz. 2525 ze zm.), do którego wydania delegację zawierają art. 31 ust. 6, art. 39 ust. 1 pkt 2–3 oraz art. 113 ust. 1 u.p.a.;
- 8) rozporządzenie Ministra Finansów z 12.12.2018 r. w sprawie warunków stosowania niektórych zwolnień od podatku akcyzowego (Dz.U. poz. 2379), do którego wydania delegację zawiera art. 38 ust. 2 pkt 1–2 u.p.a.;
- 9) rozporządzenie Ministra Finansów z 22.12.2015 r. w sprawie dokumentu dostawy, warunków i sposobu zwrotu wyrobów akcyzowych objętych zwolnieniem od akcyzy ze względu na ich przeznaczenie oraz środków skażających alkohol etylowy (Dz.U. z 2017 r. poz. 1691), do którego wydania delegację zawiera art. 38 ust. 1 u.p.a.;
- 10) rozporządzenie Ministra Finansów z 22.02.2019 r. w sprawie danych umieszczanych w Systemie oraz trybu postępowania w przypadku przemieszczania wyrobów akcyzowych przy użyciu Systemu (Dz.U. poz. 404), do którego wydania delegację zawierają art. 43 ust. 3 oraz art. 46w ust. 2 u.p.a.;
- 11) rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 15.02.2017 r. w sprawie dokumentacji i procedur związanych z przemieszczaniem wyrobów akcyzowych (Dz.U. poz. 334), do którego wydania delegację zawierają art. 43 ust. 1 pkt 6, art. 55 ust. 3 oraz art. 77 ust. 3 u.p.a.;
- 12) rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 22.02.2017 r. w sprawie informacji umieszczanych w Systemie oraz w e-AD (Dz.U. poz. 388), do którego wydania delegację zawierały uchylone obecnie art. 41h ust. 2, art. 43 ust. 3 oraz art. 46 ust. 8 u.p.a.;

- 13) rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 27.02.2017 r. w sprawie określenia innych przypadków, w których podmiot wysyłający ma obowiązek dokonania zmiany miejsca przeznaczenia wyrobów akcyzowych (Dz.U. poz. 440), do którego wydania delegację zawierał uchylony obecnie art. 41d ust. 3 u.p.a.;
- 14) rozporządzenie Ministra Finansów z 16.12.2015 r. w sprawie przypadków, w których podmioty nie muszą spełniać dodatkowych warunków uzyskania zezwolenia na prowadzenie składu podatkowego (Dz.U. poz. 2212 ze zm.), do którego wydania delegację zawiera art. 55 ust. 4 u.p.a.;
- 15) rozporządzenie Ministra Finansów z 21.12.2015 r. w sprawie szczegółowych warunków dotyczących miejsca odbioru wyrobów akcyzowych oraz prowadzenia składu podatkowego (Dz.U. z 2018 r. poz. 55), do którego wydania delegację zawiera art. 59 ust. 7 u.p.a.;
- 16) rozporządzenie Ministra Finansów z 24.01.2018 r. w sprawie wzorów deklaracji uproszczonej dla podatku akcyzowego od nabycia wewnątrzwspólnotowego (Dz.U. poz. 267 ze zm.), do którego wydania delegację zawierają art. 78 ust. 10 oraz art. 106 ust. 4 pkt 2 u.p.a.;
- 17) rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 7.02.2017 r. w sprawie wzoru zgłoszenia o planowanym nabyciu wewnątrzwspólnotowym (Dz.U. poz. 257), do którego wydania delegację zawiera art. 78 ust. 8 u.p.a.;
- 18) rozporządzenie Ministra Finansów z 15.12.2014 r. w sprawie zwolnienia z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 923), do którego wydania delegację zawiera art. 64 ust. 10 u.p.a.;
- 19) rozporządzenie Ministra Finansów z 21.12.2018 r. w sprawie zabezpieczeń akcyzowych (Dz.U. poz. 2543 ze zm.), do którego wydania delegację zawierają art. 66 ust. 1, art. 67 ust. 3 oraz art. 74 ust. 5 u.p.a.;
- 20) rozporządzenie Ministra Finansów z 15.12.2014 r. w sprawie określenia przypadków, w których stosuje się niższy poziom zabezpieczenia akcyzowego, szczegółowych warunków odnotowywania obciążenia zabezpieczenia generalnego lub zwolnienia go z tego obciążenia przez podmiot obowiązany do jego złożenia, oraz przypadków, w których nie odnotowuje się obciążenia zabezpieczenia generalnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 750), do którego wydania delegację zawiera art. 66 ust. 2 pkt 3, 4, 6 u.p.a.;
- 21) rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 21.02.2017 r. w sprawie wzorów treści gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych składanych jako zabezpieczenie akcyzowe (Dz.U. poz. 378), do którego wydania delegację zawiera art. 69 ust. 5 u.p.a.;
- 22) rozporządzenie Ministra Finansów z 20.08.2010 r. w sprawie wzoru dokumentu potwierdzenia złożenia zabezpieczenia akcyzowego lub zapłaty akcyzy na terytorium kraju (Dz.U. z 2018 r. poz. 497), do którego wydania delegację zawiera art. 76 u.p.a.;
- 23) rozporządzenie Ministra Finansów z 20.08.2010 r. w sprawie zwrotu akcyzy od wyrobów akcyzowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 125), do którego wydania delegację zawiera art. 82 ust. 7 u.p.a.;

- 24) rozporządzenie Ministra Finansów z 12.04.2019 r. w sprawie zezwoleń na wykonywanie działalności w zakresie podatku akcyzowego (Dz.U. poz. 745), do którego wydania delegację zawiera art. 84 ust. 2 u.p.a.;
- 25) rozporządzenie Ministra Finansów z 19.09.2019 r. w sprawie maksymalnych norm dopuszczalnych ubytków i dopuszczalnych norm zużycia wyrobów akcyzowych (Dz.U. poz. 1791), do którego wydania delegację zawiera art. 85 ust. 5 u.p.a.;
- 26) rozporządzenie Ministra Finansów z 19.09.2019 r. w sprawie norm dopuszczalnych ubytków niektórych wyrobów akcyzowych (Dz.U. poz. 1790), do którego wydania delegację zawiera art. 85 ust. 7 u.p.a.;
- 27) rozporządzenie Ministra Finansów z 11.09.2019 r. w sprawie znakowania i barwienia wyrobów energetycznych (Dz.U. poz. 1822), do którego wydania delegację zawiera art. 90 ust. 3 u.p.a.;
- 28) rozporządzenie Ministra Finansów z 13.02.2009 r. w sprawie metod ustalania parametrów służących do określenia podstawy opodatkowania piwa (Dz.U. Nr 32, poz. 224), do którego wydania delegację zawiera art. 94 ust. 5 u.p.a.;
- 29) rozporządzenie Ministra Finansów z 27.12.2010 r. w sprawie informacji o liczbie papierosów poszczególnych marek i ilości tytoniu do palenia oznaczonych maksymalną ceną detaliczną (Dz.U. z 2018 r. poz. 476), do którego wydania delegację zawiera art. 99 ust. 12 u.p.a.;
- 30) rozporządzenie Ministra Finansów z 24.02.2009 r. w sprawie deklaracji o wysokości akcyzy pobranej i wpłaconej przez płatnika (Dz.U. z 2018 r. poz. 630), do którego wydania delegację zawiera art. 103 ust. 3 u.p.a.;
- 31) rozporządzenie Ministra Finansów z 24.02.2009 r. w sprawie zwrotu akcyzy od samochodu osobowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 1891), do którego wydania delegację zawiera art. 107 ust. 6 u.p.a.;
- 32) rozporządzenie Ministra Finansów z 24.02.2009 r. w sprawie wzoru dokumentów potwierdzających zapłatę akcyzy na terytorium kraju od samochodu osobowego nabytego wewnątrzspółnotowo lub brak obowiązku zapłaty tej akcyzy (Dz.U. z 2019 r. poz. 887 ze zm.), do którego wydania delegację zawiera art. 109 ust. 4 u.p.a.;
- 33) rozporządzenie Ministra Finansów z 20.08.2010 r. w sprawie zwolnień wyrobów akcyzowych z obowiązku oznaczania znakami akcyzy (Dz.U. z 2019 r. poz. 2427 ze zm.), do którego wydania delegację zawiera art. 119 u.p.a.;
- 34) rozporządzenie Ministra Finansów z 7.06.2019 r. w sprawie oznaczania wyrobów akcyzowych znakami akcyzy (Dz.U. poz. 1147), do którego wydania delegację zawierają art. 122 ust. 1, art. 123 ust. 4, art. 125 ust. 6, art. 126 ust. 6, art. 129, 131 ust. 10, art. 132 ust. 5, art. 137 oraz 138 ust. 5 u.p.a.;
- 35) rozporządzenie Ministra Finansów z 22.11.2018 r. w sprawie trybu przekazania znaków akcyzy (Dz.U. poz. 2199), do którego wydania delegację zawiera art. 130 ust. 6 u.p.a.;
- 36) rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 13.02.2017 r. w sprawie wyznaczenia dyrektorów izb administracji skarbowej właściwych do prowadzenia spraw

- w zakresie wiążącej informacji akcyzowej (Dz.U. poz. 303), do którego wydania delegację zawiera art. 14 ust. 12 u.p.a.;
- 37) rozporządzenie Ministra Finansów z 12.12.2014 r. w sprawie wzoru wniosku o wydanie wiążącej informacji akcyzowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 985), do którego wydania delegację zawiera art. 7e ust. 6 u.p.a.;
- 38) rozporządzenie Ministra Finansów z 25.04.2019 r. w sprawie wniosków dotyczących rejestracji pośredniczących podmiotów tytoniowych (Dz.U. poz. 810), do którego wydania delegację zawiera art. 20i u.p.a.;
- 39) rozporządzenie Ministra Finansów z 22.12.2015 r. w sprawie wykazu dokumentów potwierdzających dokonanie zapłaty zobowiązania podatkowego i opłaty paliwowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 530), do którego wydania delegację zawiera art. 14 ust. 13 u.p.a.;
- 40) rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 27.02.2017 r. w sprawie wyznaczenia organu właściwego w sprawie potwierdzania niedostępności Systemu (Dz.U. poz. 424), do którego wydania delegację zawierał uchylony obecnie art. 41f ust. 6 pkt 1 u.p.a.;
- 41) rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 27.02.2017 r. w sprawie postępowania podmiotów wysyłających, podmiotów odbierających oraz organów podatkowych w przypadku niedostępności Systemu oraz po przywróceniu jego dostępności (Dz.U. poz. 420), do którego wydania delegację zawierał uchylony obecnie art. 41f ust. 6 pkt 2 u.p.a.;
- 42) rozporządzenie Ministra Finansów z 14.12.2018 r. w sprawie wyznaczenia organu właściwego w sprawie potwierdzenia niedostępności Systemu (Dz.U. poz. 2406), do którego wydania delegację zawiera art. 46v ust. 6 u.p.a.;
- 43) rozporządzenie Ministra Finansów z 28.11.2018 r. w sprawie wyznaczenia urzędu skarbowego, na którego rachunek bankowy dokonuje się wpłaty kary pieniężnej, o której mowa w art. 138u ust. 1 ustawy o podatku akcyzowym (Dz.U. poz. 2292), do którego wydania delegację zawiera art. 138u ust. 9 u.p.a.;
- 44) rozporządzenie Ministra Finansów z 24.12.2019 r. w sprawie ewidencji i innych dokumentacji dotyczących wyrobów akcyzowych i znaków akcyzy (Dz.U. poz. 2534), do którego wydania delegację zawiera art. 138s u.p.a.;
- 45) rozporządzenie Ministra Finansów z 30.11.2018 r. w sprawie określenia innych przypadków, w których podmiot wysyłający ma obowiązek dokonania zmiany miejsca przeznaczenia wyrobów akcyzowych przemieszczanych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy (Dz.U. poz. 2295), do którego wydania delegację zawiera art. 46t ust. 7 pkt 1 u.p.a.;
- 46) rozporządzenie Ministra Finansów z 31.10.2018 r. w sprawie środków skażających alkohol etylowy (Dz.U. poz. 2158 ze zm.), do którego wydania delegację zawiera art. 38 ust. 1 pkt 3 u.p.a.;
- 47) rozporządzenie Ministra Finansów z 20.12.2018 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania podmiotów wysyłających, podmiotów odbierających oraz organów podatkowych w przypadku niedostępności Systemu oraz po przywróceniu jego dostępności (Dz.U. poz. 2450), do którego wydania delegację zawiera art. 46v ust. 7 u.p.a.;

- 48) rozporządzenie Ministra Finansów z 7.03.2020 r. w sprawie zwolnienia z podatku akcyzowego alkoholu etylowego użytego do produkcji produktów biobójczych (Dz.U. poz. 377), do którego wydania delegację zawiera art. 39 ust. 1 pkt 1 u.p.a.
 - 49) rozporządzenie Ministra Finansów z 21.03.2020 r. w sprawie zwolnienia z podatku akcyzowego alkoholu etylowego użytego do produkcji produktów biobójczych (Dz.U. poz. 500), do którego wydania delegację zawiera art. 39 ust. 1 pkt 1 u.p.a.;
 - 50) rozporządzenie Ministra Finansów z 27.03.2020 r. w sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie środków skażających alkohol etylowy (Dz.U. poz. 543 ze zm.), do którego wydania delegację zawiera art. 39 ust. 1 pkt 1 u.p.a.
3. Kwestie związane z opodatkowaniem akcyzą regulują również inne akty prawne (ustawy i rozporządzenia), w tym m.in.:
- 1) ustawa z 10.03.2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. z 2019 r. poz. 2188 ze zm.);
 - 2) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 23.08.2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę (Dz.U. z 2013 r. poz. 1339 ze zm.);
 - 3) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 20.12.2018 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. poz. 2466);
 - 4) rozporządzenie Rady Ministrów z 18.12.2019 r. w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2020 r. (Dz.U. poz. 2489);
 - 5) ustawa z 16.11.2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 505 ze zm.) wraz z ustawą z 16.11.2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. poz. 1948 ze zm.);
 - 6) ustawa z 25.08.2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1155 ze zm.);
 - 7) rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 10.05.2017 r. w sprawie kontroli celno-skarbowej niektórych wyrobów akcyzowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 262 ze zm.);
 - 8) ustawa z 27.10.1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz.U. z 2020 r. poz. 72 ze zm.).
4. Polskie przepisy powinny być zgodne z prawem wspólnotowym, na które w przypadku podatku akcyzowego składają się głównie dyrektywy. Dyrektywy są aktami prawnymi kierowanymi przede wszystkim do państw członkowskich, których zadaniem jest prawidłowa implementacja przepisów dyrektyw do prawa krajowego (wewnętrznego). Brak implementacji lub niewłaściwa implementacja dyrektywy do krajowego porządku prawnego daje podatnikom możliwość zastosowania wprost jej przepisów (zasada bezpośredniej skuteczności dyrektywy), jeżeli są one wystarczająco jasne, bezwarunkowe

i precyzyjne¹. Co istotne, niewłaściwe implementowanie dyrektywy może być wykorzystane wyłącznie na korzyść podatnika, co oznacza, że jeżeli niezgodne z dyrektywą przepisy krajowe są dla niego korzystniejsze, to organy podatkowe nie mają prawa ich kwestionować z uwagi na treść regulacji dyrektywy². Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej „konsekwentnie stoi (...) na stanowisku, iż dyrektywy nie mogą tworzyć obowiązków dla jednostek i tym samym nie mogą wywoływać horyzontalnego skutku bezpośredniego. Podobnie też przepisy nieimplementowanej dyrektywy nie mogą być stosowane przez organy państwa członkowskiego przeciwko jednostce”³.

5. Podatek akcyzowy jest podatkiem zharmonizowanym na szczeblu wspólnotowym, co oznacza, że w poszczególnych państwach członkowskich, podobnie jak w przypadku VAT, obowiązują (bądź powinny obowiązywać) zbliżone regulacje prawne. Do najważniejszych regulacji prawnych w zakresie akcyzy zaliczyć należy:
 - 1) dyrektywę Rady 2008/118/WE z 16.12.2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego, uchylającą dyrektywę 92/12/WE (Dz.Urz. UE L 9 z 2009 r., s. 12, ze zm.);
 - 2) rozporządzenie Komisji (WE) nr 684/2009 z 24.07.2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy Rady 2008/118/WE w odniesieniu do skomputeryzowanych procedur przemieszczania wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy (Dz.Urz. UE L 197, s. 24, ze zm.);
 - 3) dyrektywę Rady 2011/64/UE z 21.06.2011 r. w sprawie struktury oraz stawek akcyzy stosowanych do wyrobów tytoniowych (Dz.Urz. UE L 176, s. 24);
 - 4) dyrektywę Rady 92/83/EWG z 19.10.1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych (Dz.Urz. UE L 316, s. 21, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 206, ze zm.);
 - 5) dyrektywę Rady 92/84/EWG z 19.10.1992 r. w sprawie zbliżenia stawek podatku akcyzowego dla alkoholu i napojów alkoholowych (Dz.Urz. UE L 316, s. 29; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 213);
 - 6) dyrektywę Rady 2003/96/WE z 27.10.2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (Dz.Urz. UE L 283, s. 51, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, s. 405, ze zm.).

Harmonizacja nie obejmuje wszystkich wyrobów podlegających opodatkowaniu akcyzą. Przykładem w Polsce są samochody osobowe, które nie w każdym kraju są objęte tym podatkiem. Podstawą prawną takiego stanu rzeczy jest m.in. art. 1 ust. 3 lit. a dyrektywy 2008/118/WE, który stanowi wprost, że państwa członkowskie mogą nakładać podatki na produkty inne niż wyroby akcyzowe pod warunkiem, że nie spowoduje to zwiększenia

¹ Np. wyrok TSUE z 19.01.1982 r., C-8/81, Ursula Becker v. Finanzamt Munster-Innenstadt, EU:C:1982:7.

² Np. wyrok TSUE z 11.06.1987 r., C-14/86, Pretore di Salò v. Osoby nieznane, EU:C:1987:275.

³ *Prawo instytucjonalne Unii Europejskiej*, red. M.M. Kenig-Witkowska, Warszawa 2006, s. 270.

W komentarzu przedstawiono nowelizacje ustawy i aktów wykonawczych wprowadzane sukcesywnie w trakcie 2019 r. i w pierwszej połowie 2020 r. Uwzględniono m.in. zmiany, zgodnie z którymi:

- zmodyfikowano przepisy dotyczące warunków zwolnień ze względu na przeznaczenie;
- zaprzestano stosowania klasyfikacji PKWiU w obrocie krajowym na rzecz klasyfikacji CN;
- zmieniono zasady dokumentowania i rozliczania akcyzy od olejów opałowych;
- wprowadzono przepisy dotyczące opodatkowania akcyzą preparatów smarowych klasyfikowanych do poz. CN 3403 na podobnych zasadach, na jakich opodatkowane akcyzą są obecnie oleje smarowe klasyfikowane do poz. CN 2710, a także doprecyzowano zasady przemieszczania w procedurze zawieszenia poboru akcyzy wyrobów akcyzowych innych niż wymienione w załączniku nr 2 do ustawy o podatku akcyzowym;
- weszły w życie przepisy dotyczące obniżenia akcyzy na niektóre samochody osobowe o napędzie hybrydowym lub elektrycznym, a także przepisy podwyższające akcyzę na wyroby alkoholowe i tytoniowe;
- odroczone w czasie przepisy dotyczące dokumentowania przemieszczania wyrobów akcyzowych opodatkowanych stawką 0 zł ze względu na przeznaczenie i zwolnionych ze względu na przeznaczenie.

W książce omówiono zagadnienia dotyczące zarówno drobnych przedsiębiorców (np. sprowadzających samochody osobowe do Polski, prowadzących hurtownie alkoholowe lub sprzedających węgiel), jak i największych w Polsce spółek (np. zajmujących się obrotem energią elektryczną lub jej dystrybucją albo produkujących paliwa).

W publikacji omówiono ponadto rozwiązania prawne związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Jacek Matarewicz – doktor nauk prawnych; adwokat, doradca podatkowy, sędzia sądu dyscyplinarnego w Mazowieckim Oddziale Krajowej Izby Doradców Podatkowych. Lider Zespołu VAT, Akcyzy i Ceł, a także Zespołu Postępowań podatkowych w Kancelarii Ożóg Tomczykowski sp. z o.o. Ekspert BCC ds. VAT, akcyzy oraz prawa karnoskarbowego. Członek Rady Podatkowej Konfederacji Lewiatan. Wieloletni praktyk prawa podatkowego oraz procedury podatkowej. Posiada bogate doświadczenie doradcze oraz szkoleniowe z zakresu prawa podatkowego. Pełnomocnik i obrońca przedsiębiorców lub podatników w licznych sporach podatkowych, sprawach karnych gospodarczych oraz karnoskarbowych. Wyróżniany w rankingach najlepszych doradców podatkowych w Polsce według „Dziennika Gazety Prawnej”: w kategorii „Akcyza” w 2017 r. (2. miejsce), w 2019 r. (3. miejsce) i w 2020 r. (3. miejsce), w kategorii „VAT” w 2019 r. (1. miejsce), a także w tożsamym rankingu dziennika „Rzeczpospolita” w kategorii „Akcyza” w 2019 r. (1. miejsce) oraz w 2020 r. (rekomendowany).

ISBN 978-83-8187-775-6

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL